

Project nootwaarden en maatstrep



Auteurs

Paul Wagemakers; Paul Wagemakers; martin de groot

Laatst gewijzigd

03 january 2016

Licentie

CC Naamsvermelding-GelijkDelen 3.0 Nederland licentie

Webadres

<https://maken.wikiwijs.nl/70281>



Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

Ritme lezen horen en spelen

Aantekeningen / uitleg

Opdrachten / opgaven

Oefenen!!!

Over dit lesmateriaal

Ritme lezen horen en spelen

Aantekeningen / uitleg

LEERBRON Nootwaarden, Maatsoorten en Maatstrepen

Leerdoelen:

Na het doorwerken van deze leerbron:

- Weet je dat de vorm van de noot bepaalt hoe lang hij duurt
- Je kent de verschillende vormen en de lengtes die erbij horen
- Je weet wat een maat is
- Je weet hoe je kan zien hoeveel tellen er in een maat zitten
- Je kan maatstrepen op de goede plek zetten
- Je kan een ritme klappen wat genoteerd staat van achtste en kwartnoten
- Je kan een ritme opschrijven in achtste en kwartnoten als je het ritme hebt gehoord

Nootwaardes:

Als je naar een muziek luistert hoor je verschillen in toonhoogte (hoge en lage tonen), maar ook verschillen in toonduur (lange en korte tonen).

Maat en ritme gaan over hoe lang tonen klinken, over de afwisseling tussen lange en korte tonen en hoe je kunt meten hoe lang je een toon aan moet houden als je zelf muziek speelt.

De tijd waarin de toon klinkt noemen we **toonduur**. Tonen van verschillende lengte vormen samen een ritme.

Om te meten hoe lang een toon klinkt, kun je mee tellen.

Eén tel wordt ook wel de **puls** genoemd. De puls hoor je niet alleen als je zelf muziek speelt, maar ook als je naar muziek luistert. Als je beweegt, danst of marcheert op muziek beweeg je op de puls. De puls is een regelmatige beweging die in de muziek aanwezig is. Meestal is de puls ingedeeld in groepjes van een gelijk aantal tellen (twee, drie of vier tellen). Eén zo'n groepje noemen we een **maat**.

Als je snel telt is het **tempo** hoog, als je langzaam telt laag.

Toonduur:

Om de verschillende toonduren aan te geven worden de volgende symbolen gebruikt:

Kijk naar het plaatje.

NOTEN	RUSTEN
	hele 
	halve 
	kwart 
	achtste 
	zestiende 

Hoe moet je dat dan tellen?

Kijk op het plaatje voor het telvoobeeld. per soort noot staat erbij hoe je het moet tellen.

The image shows two musical staves. The first staff contains four measures of eighth notes. The first two measures have a count of '1 e 2 e 3 e 4 e' below them. The third measure has a count of '1 2 3 4' and the fourth measure has a count of '1 2 3 4'. The second staff contains six measures of quarter notes. The first four measures have a count of '1,2 3,4' below them. The fifth measure has a count of '1 2 3,4' and the sixth measure has a count of '1 e 2 3 e 4'. A small '5' is written to the left of the second staff.

Kijk naar de uitleg in het filmpje



https://youtu.be/C8z57Q3_WdA

Maatsoorten:

3.1 Maatsoorten

Als je naar muziek luistert kun je meestal een regelmatige beweging horen, waarop je kunt meebewegen, dansen, marcheren of meeklappen. Elke klap noemen we een puls of een tel. Als je meetelt, zul je merken dat muziek vaak in groepjes van een gelijk aantal tellen is ingedeeld. Een groepje van een gelijk aantal tellen noemen we een maat. Er zijn verschillende maatsoorten: groepjes van twee, drie, vier of zes tellen.

De maatsoort wordt aangegeven door een maatteken, dat aan het begin van een muziekstuk staat:

Vier-kwarts maat. Er zitten vier tellen in de maat. De kwartnoot duurt één tel.

Drie-kwarts maat. Er zitten drie tellen in de maat. De kwartnoot duurt één tel.

Twee-kwarts maat. Er zitten twee tellen in de maat. De kwartnoot duurt één tel.

Het bovenste getal geeft aan hoeveel tellen er in een maat passen:

Het onderste getal geeft aan welke notenwaarde één tel duurt: (Omdat het onderste getal een vier is duurt de kwartnoot (1/4) één tel.)

Tweekwarts maat: twee tellen in de maat en een kwartnoot duurt één tel.



Driekwarts maat: drie tellen in de maat en een kwartnoot duurt één tel.



Vierkwarts maat: vier tellen in de maat en een kwartnoot duurt één tel.



Zesachtste maat: 6 tellen in de maat en een achtste noot duurt één tel.



Vierachtste maat: 4 tellen in de maat en een achtste noot duurt één tel.



Maatstrepen:

Maten worden genoteerd met behulp van maatstrepen. Bijvoorbeeld: in een vier- kwarts maat bevinden zich tussen de maatstrepen steeds vier tellen.

Het eind van een muziekstuk wordt aangegeven door een dikke maatstreep.



Voorbeeld:



Telcijfers:

Om een ritme goed uit te voeren kun je de maat mee tellen. Soms is het handig om als steuntje de juiste telwijze onder de noten te schrijven:

Tips:

- - Kijk altijd eerst welke notenwaarde één tel duurt!
- - Noten die langer duren dan 1 tel, verbinden we met een -
- - Rusten staan tussen haakjes
- - Noten van een halve tel geven we aan met een -e (spreek uit: eene, tweeje, drieje)

Voorbeeld:

Tip je kan op je mobiel een metronome-app downloaden om het tempo precies te bepalen.

Opdracht 3:Notenrekenen

Reken de volgende sommen uit:

Opdracht 2.3: Notenrekenen.

voorbeeld: $\text{♩} + \text{♩} = \text{♩} = 2 \text{ tellen}$

$\text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \text{ tel(len)}$

$\text{♩} + \text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \text{ tel(len)}$

$\text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \text{ tel(len)}$

$\text{♩} + \text{♩} + \text{♩} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \text{ tel(len)}$

$\text{♩} + \text{♩} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \text{ tel(len)}$

$\text{♩} + \text{♩} = \dots\dots\dots = \dots\dots\dots \text{ tel(len)}$

Opdracht 4:

Teken de ontbrekende maatstrepen:

Maak de volgende sommen:

$$\begin{array}{|c} \bullet \\ | \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c} \bullet \\ | \\ \hline \end{array} =$$

$$\begin{array}{|c} \curvearrowright \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c} \curvearrowright \\ \hline \end{array} =$$

$$\begin{array}{|c} \circ \\ | \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c} \bullet \\ | \\ \hline \end{array} =$$

$$\begin{array}{|c} - \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c} \curvearrowright \\ \hline \end{array} =$$

- a. 2, 2, 1, 1
- a. 2, 0, 1, 0

Reken de volgende sommetjes uit:

Reken de volgende sommetjes uit: Welke cijfers moeten er op de lege plekken?

Ritme-rekenen

Maak de volgende sommen:

$$\text{♩} + = \text{♩}$$

$$\text{♩} + = \text{♩}$$

$$\text{♩} + = \text{♩}$$

$$\text{♩} + = \text{♩}$$

a. 2, 0, 1/2, 0

a. 2, 2, 1/2, 1/2

Oefenen!!!

Ritmisch Dictee

Je moet ook kunnen noteren wat je hoort. Je leert dat door veel te doen. 5 minuten per dag is prima. Je traint er je geheugen mee. Oefen op <http://m.teoria.com/en/exercises/rd.php>

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteurs	Paul Wagemakers ; Paul Wagemakers; martin de groot
Laatst gewijzigd	03 januari 2016 om 22:25
Licentie	Dit lesmateriaal is gepubliceerd onder de Creative Commons Naamsvermelding-GelijkDelen 3.0 Nederland licentie. Dit houdt in dat je onder de voorwaarde van naamsvermelding en publicatie onder dezelfde licentie vrij bent om: <ul style="list-style-type: none">• het werk te delen - te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat• het werk te bewerken - te remixen, te veranderen en afgeleide werken te maken• voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden.

[Meer informatie over de CC Naamsvermelding-GelijkDelen 3.0 Nederland licentie](#)

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveau	;;;;;;;;;;;;;
Leerinhoud en doelen	;;;;;;;;;;;;;
Eindgebruiker	leerling/student
Moeilijkheidsgraad	gemiddeld

Gebruikte Wikiwijs Arrangementen

Team Expeditie TBL. (2018). *Klas 1.3 Project Grenzen*. https://maken.wikiwijs.nl/70072/Klas_1_3_Project_Grenzen